

Transkribering:

BAKOM BOKHYLLAN Podd #34

Akademisk jämställdhet

Bakom bokhyllan

Berit Olofsson Grundsynen har varit under många generationer att det är mannen som är den intelligenta och den som ska driva viktiga frågor och den som ska sätta jobbet före familjen. Akademin är ju ganska sent ute vad det gäller att hantera de här frågorna jämfört med vissa ute i övriga samhället. Och det gör väl att alla de här gamla föreställningarna finns kvar om hur man ska vara nära man är en forskare.

Eleonora Svanberg Om man bryr sig om det som klassas som typiskt feminina saker smink eller att man gillar att klä sig, typ mode och så, så läggs man automatiskt i ett fack "ok, du kan inte lösa differentialekvationer" men det är jättestarkt.

Musik

Cecilia Burman När det här programmet släpps är det internationella kvinnodagen. Initiativet till internationella kvinnodagen togs av en tysk socialist och aktivist vid namn Clara Zetkin 1910 men det var först 1978 som den fick ett internationellt erkännande, när FN satte upp den på sin lista över högtidsdagar. Och ungefär sedan dess, närmare bestämt 1977 när högskolereformen i Sverige genomfördes, har kvinnor varit i majoritet på svenska högskolor och universitet. Men trots att omkring 60 procent av de som inleder högskolestudier i dag är kvinnor så speglas inte det i det yttersta toppskiktet. Av Sveriges ungefär 6 500 professorer är bara 29 procent kvinnor och 71 procent är män. Ännu svårare att krossa glastaket är det för kvinnor som verkar inom de naturvetenskapliga och tekniska områdena som är tydligt mansdominerade. I det här programmet ska vi undersöka vilka hinder som finns för kvinnor som vill göra akademisk karriär. Till min hjälp har jag två kvinnor som befinner sig i varsin ände av den processen. Senare i programmet kommer ni som lyssnar att få möta Berit Olofsson som är professor i organisk kemi. Hon har bildat en arbetsgrupp på Stockholms universitet som arbetar med jämställd lärarekrytering. Men först ska vi prata med Eleonora Svanberg som är inne på sitt andra år på fysikprogrammet. För henne började intresset för naturvetenskap med de grundläggande frågorna om världen.

Eleonora Svanberg När jag var liten gillade jag klassiker som handlar om fysik. Rymden var väldigt coolt och jag var väldigt fascinerad av saker och ting runtomkring mig. Varför är himlen blå om vad är det på himlen vi ser, de här frågorna som man kände var mystiska och nästan lite skrämmande. Jag tycker att man får svar på dem i fysik.

Cecilia Burman Hur många tjejer är ni nu på ditt program i fysik?

Eleonora Svanberg Vi är tre, av kanske 25 tror jag.

Cecilia Burman Så hur är det då, hur är det att plugga i minoritet?

Eleonora Svanberg Nu hade jag förväntat mig det. Jag vet att det är underrepresenterat av tjejer, men det är en helt annan grej att faktiskt börja plugga. Jag trodde att jag var förberedd på det,

men det är tufft. Man känner sig redan från början exkluderad på något sätt. Det går ihop med att de flesta, alla utom en föreläsare är män och att det blir det här "ok, jag passar kanske inte in?" på något undermedvetet plan. Så det är tufft.

Man får leta och speciellt nu på distans när man inte ser allihopa. Jag flyttade från Linköping för att plugga och alla mina närmsta vänner blev killar, så det byggs ju upp att man är lite annorlunda, med för- och nackdelar så klart.

Musik

Cecilia Burman När Eleonora Svanberg gick i gymnasiet grundade hon och några andra tjejer en förening som heter Girls in STEM. I dag några år senare är det ett nätverk som har medlemmar över hela Sverige och som förenar unga tjejer som är intresserade av naturvetenskap och teknik.

Eleonora Svanberg STEM är Science Technology Engineering Mathematics, så akademien för de roliga områdena. Och det är en ideell förening vars syfte är att få fler unga tjejer engagera sig i de naturvetenskapliga områdena just för att vi vill motverka den här underrepresentationen som tar plats på gymnasieprogram, universitet och framåt, speciellt arbetsliv. Det blev uppenbart att det fanns fördomar kring tjejer som var intresserade av matte och fysik så som jag var. Jag har haft tur som haft bra stöttning av mina föräldrar som också höll på med teknik speciellt. Men alla har inte den turen och att det behövdes någonting mot de här rösterna om att teknikintresserade tjejer skulle vara på ett visst sätt.

Så jag letade efter fler tjejer som höll med mig så var vi fyra stycken som grundade föreningen och vi alla gick på Natur på samma gymnasium. Och så började vi ha alla aktiviteter för unga tjejer och ja, vi blev väldigt stora.

Cecilia Burman Vad är det för typ av aktiviteter ni arrangerar?

Eleonora Svanberg Innan corona brukade vi hålla programmeringsworkshops, det har vi haft flera gånger, det kan vara allt från att vi har kraschat på månen och ska ha programmera en robot för att hämta raketdelar och bygga raketerna för att åka hem igen, till att ha vanlig programmering och bygga ihop delar med lampor och så vidare.

Nu har vi flyttat över till distans och då har vi en digital plattform på Discord, så sitter vi och pratar och håller i aktiviteter och jobbar mycket på att få ungdomar runt om i hela Sverige att prata om natur och matte och teknik med varandra och upptäcka att de inte är själva och att vi är väldigt olika allihopa och att alla hör hemma i STEM.

Musik

Eleonora Svanberg När jag startade det här var jag helt i tankarna om att det här ska vara för unga tjejer och att här ska de ska få en plats att växa. Men det har ju gjort jättemycket för mig, och vi i styrelsen som grundade det här också. Det märks att mycket man funderar på är väldigt lätt att man man skyller på sig själv och inte ser de externa strukturerna, eller de externa faktorerna från de här strukturerna, som gör att du känner på ett visst sätt och att man vänder det inåt mot sig själv att man inte potential nog, att man värderar sig annorlunda. Men är man i ett sådant här nätverk som är lite mer slutet och att man kan vara mer öppen och personlig, och att vi ser till att det ska vara så, då vågar man ställa de här frågorna och då vågar man inse att okej, matte kanske är någonting för mig.

Det kanske har varit fördomar mot mig som gör att jag känner så här. Vår favoritfördom ... haha, favoritfördom, får man ha det? Men det är till exempel att mycket med utseende är det kopplat till. Om man bryr sig om det som klassas som typiskt feminina saker som smink eller att man gillar att klä sig, typ mode och så, så läggs man automatiskt i ett fack att "du kan inte lösa

differentialekvationer" men det är jättefalskt. Matte och fysik är mycket som man ser som talang eller begåvning.

Enligt forskningen så visar den att fördomar mot kvinnor säger att de tenderar att ha mindre av det, jämfört med män. Det vill säga att fördomarna säger det och att det är någonting som påverkar. Ja att man har fel bild av vad teknik innebär och att man sitter vid en dator i en mörk källare. Programmering kan vara jättekreativt och jätteöppet, ja kan vara ganska mycket. Jag tror det är viktigt att man pratar om hur breda de här ämnena är och också hur olika alla som intresserar de här ämnena är. Det är verkligen inte stereotypiskt, en typ av person.

Musik

Cecilia Burman Du och Berit som också medverkar i det här programmet, ni befinner er ju i varsin ände av den akademiska karriären. Hon jobbar ju med jämställdhetsarbetet här på SU. Vad skulle du vilja att hon och andra som arbetar med jämställdhetsarbetet på ledningsnivå tar med sig eller tänker på eller förstår som du tycker är viktigt?

Eleonora Svanberg Ja jag får prata utifrån egna erfarenheter, för jag vill ju forska men jag känner att jag blir faktiskt mer och mer rädd för att gå in i den världen. Jag tänker att det är viktigt att man fångar upp unga tjejer som funderar på akademien och som går de här mansdominerade programmen och vet att det blir ju inte bättre.

Det blir faktiskt värre ju högre upp man kommer. Jag tror att det är viktigt hur man presenterar forskning ganska tidigt. Jag tror det är för sent om man går precis vid ansökningar, utan att man vill visa hur forskare är precis som vi gör i Girls in STEM, att det är viktigt.

Cecilia Burman Det här är en fråga som du inte kommer att få svar på. Men vad skulle du vilja fråga till exempel Berit som är professor? Hon sitter ju på en annan erfarenhet.

Eleonora Svanberg Ja som sagt jag är rädd, jag är lite nervös. Jag undrar hur man ska tackla när man känner att man inte är tillräckligt smart eller att ingen förstår en, vart man kan ska vända sig. Är det värt det? Är det så läskigt som man känner? Jag tycker ju att det är jobbigt ibland att jag är ensam tjej nu. Hur är det att vara ensam tjej sedan - klarar man det?

Musik

Cecilia Burman Vi ska återkomma till Eleonora. Men först ska vi höra hur en av professorerna här på SU ser på kvinnors möjligheter att göra karriär inom naturvetenskapen. Berit Olofsson är professor i organisk kemi och sektionsdekan för kemiska institutionen. Hon har startat en arbetsgrupp för jämställd lärarekrytering inom den naturvetenskapliga fakulteten. Vi börjar med att prata om Berits egen karriär.

Berit Olofsson Jag har haft ganska standardupplägg på min akademiska karriär. Jag har bytt lärosäten många gånger, så hög mobilitet. Jag pluggade civilingenjör i Lund. Sedan doktorerade jag på KTH, disputerade 2002 inom organisk kemi och sedan åkte jag till England och gjorde postdoc. Sedan kom jag tillbaka till Sverige och valde då att inte komma tillbaka till samma lärosäte utan komma till Stockholms universitet. Här gjorde jag en till postdoc och sedan fick jag en egen tjänst som forskarassistent som det hette på den tiden. Det är ju lite biträdande lektor-spåret som vi har nu, som inte fanns då. Det är bakgrunden i kort och sedan har jag ju avancerat i graderna. Efter min forskarassistent var slut sökte jag ett lektorat som jag fick, och sedan jag blivit befördrad till professor. Jag är professor sedan 2013.

Cecilia Burman En klassisk akademisk karriär alltså. Men ändå är det fler kvinnor än män som väljer bort den i slutändan. Hur kommer det sig? Och vad händer på vägen?

Berit Olofsson Det finns ett uttryck som heter the leaky pipeline, som egentligen säger att det händer ju lite på alla nivåer. Redan när man tänker på hur man rekryterar till doktorandstudier så är det svårare att få in kvinnor än män i det steget. Och sedan när de som disputerat väljer vad de ska göra efteråt så är det färre kvinnor än män som väljer åka på postdoc. Det är det som behövs för att sedan kunna göra en akademisk karriär. Det är väldigt svårt att få en lärartjänst utan att ha gjort en postdoc utomlands. Det går men det är svårt. Och sedan av dem som väl har gjort sin postdoc är det fler män än kvinnor som väljer eller blir utvalda för att göra en fortsatt akademisk karriär. Så försvinner kvinnor procentuellt sett hela vägen i alla de här karriärstegen som anses vara nödvändiga för att göra en akademisk karriär. Det beror ju dels på urvalsprinciperna, hur man bedömer ansökningar från kvinnor och män, vilket har visat sig i mycket forskning. Om man tar ett exakt likadant CV och sätter ett manligt namn eller ett kvinnligt namn på det CV-t, så bedöms de helt olika av personer som blir tillfrågade om de kan bedöma om någon är kvalificerad för en tjänst.

Det finns ju forskningsdata på och det är väldigt tydligt, och det gör naturligtvis att kvinnor har mindre chanser att komma in i akademien. Men det är också en annan aspekt, det är färre kvinnor som faktiskt väljer att söka en akademisk karriär för att det finns så många hinder längs vägen. Det finns så många delar som anses vara oattraktiva och svåra och som inte funkar särskilt väl om man ser att man vill ha en familj vid sidan om sin karriär. Det gör att många kvinnor inte ens försöker komma in i den akademiska världen.

Jag skulle säga att det är två delar vi behöver jobba med, dels dels urvalsprinciperna för dem som faktiskt söker och dels hur vi kan göra det mer attraktivt att vara i den akademiska världen så att vi kan få de bästa forskarna både av kvinnor och män att vilja vara här.

Musik

Cecilia Burman Men om man tittar på lite grann om familjelivet och forskarkarriären, vad är problemet där? Är det att man ska flytta utomlands som gör det svårt att skapa en familj samtidigt?

Berit Olofsson Jag skulle säga att det är framför allt att man förväntas sätta sin karriär främst i alla lägen. Det är det som är problemet. För det kan man inte riktigt göra i alla delar av livet, om man samtidigt vill ha en familj till exempel. Särskilt inte om man är kvinna med de traditionella könsroller som ändå finns i Sverige men även runt om i världen. Det är väldigt svårt att lägga totalt fokus på sin karriär under hela sitt vuxna liv om man vill ha en familj. I den akademiska karriärsvägen förväntas man hela tiden producera, hela tiden dra in pengar, hela tiden med de pengarna sedan kunna rekrytera medarbetare som man behöver handleda och deras resultat ska sedan publiceras. Blir det ett stort hack i kurvan för att man är borta från akademien, då är det väldigt svårt att ta sig tillbaka in sedan och det gör att det blir oerhört stressande om man nu väljer att försöka ha en familj vid sidan om. Det blir ofta så att de kvinnor, eller även de män som råkar ut för det givetvis - de som åker ur akademiska meriteringssystemet så att man inte längre får sin finansiering och sådana saker, de hamnar ju på att göra mer administrativa uppdrag, mer undervisning, och då är det ännu svårare att ta sig tillbaka in i forskningsframkanten igen. Det här skapar ju en väldig stress det här systemet, vilket gör att kvinnor också statistiskt sett har högre risker för utbrändhet och sjukskrivningar och sådana saker inom akademien. Det här syns ju redan på doktorandnivå.

Trailer Bakom bokhyllan, allt utom boktips.

Cecilia Burman Som jag nämnde tidigare var Berit Olofsson med och startade en arbetsgrupp för jämställd rekrytering på kemiska institutionen, eftersom man märkte att det var svårt att rekrytera

kvinnor. Men arbetet har lyfts ännu en nivå och nu arbetar man med de här frågorna på hela naturvetenskapliga fakulteten.

Cecilia Burman I den här arbetsgruppen, vad har ni utkristalliserat för hinder för kvinnor som vill avancera som forskare och göra akademisk karriär? Vad kan man faktiskt göra något åt?

Berit Olofsson På institutionsnivå behöver man ju genomlysa sina arbetsrutiner och arbetsfördelning så att det inte blir så att någon som är tillfälligt borta, på grund av föräldraledighet eller en sjukskrivning eller någonting, får det väldigt svårt när de kommer tillbaka. Det är ju långsiktigt bäst för institutionen och individen om den kan komma igång snabbt med sin forskning efter sådana perioder. Det är forskningen man åker ur. Det kommer alltid finnas möjlighet att fortsätta undervisa och göra administrativa uppdrag.

Det finns ju även en del studier som visar att kvinnor i högre grad hamnar på att göra de här akademiska hushållssysslor, som inte ses som särskilt meriterande men som måste göras på institutioner. Vi kommer att starta upp flera aktiviteter på fakulteten där vi från fakultetsledningen går in och pratar enskilt med institutionerna för att säkerställa att de har rutiner för till exempel stöd efter föräldraledighet.

Att de som kommer tillbaka från föräldraledighet inte får för mycket undervisning så att de kommer ännu mer efter sin forskning. Där skulle jag säga att där missgynnas kvinnor i dagens läge när det fortfarande är så att kvinnor tar ut mycket större andel av föräldraledigheten och de är framför allt mer låsta till vilka perioder de behöver göra det. Män kanske kan ta tre månader när det passar dem i karriären. Kvinnor behöver ju ta sin föräldraledighet när barnet dyker upp.

Cecilia Burman Tidigare i år gick regeringen ut med ett pressmeddelande där de presenterade sina nya mål om hur man ska få till en jämställd högskola de kommande åren. Målbilden är att hälften av de nya rekryterade professorerna ska vara kvinnor år 2030. Det ser ut att kunna bli en utmaning för bland andra Stockholms universitet, där andelen kvinnor bland professorerna ökat med ungefär en procent per år. Jag frågade Berit om hon tycker att det är rimligt mål.

Berit Olofsson Nej, det kan jag tyvärr inte säga utifrån hur söktrycket ser ut nu. Det kommer att krävas väldigt mycket jobb för att nå dit. Men givetvis måste vi sätta upp ambitiösa mål för att ha en chans att komma mot det. Det är ju ett högst högst rimligt mål egentligen, om det bara vore så att söktrycket motsvarar att så många duktiga kvinnor söker att vi faktiskt kan välja den bästa och den bästa är en kvinna på tillräckligt många tjänster. Men så länge söktrycket är så att vi kanske inte ens får in en enda kvinnlig sökande, eller en kvinna och 25 män, då är det svårt.

Cecilia Burman Om man tittar lite mer på själva rekryteringsprocessen, hur rekryterar man jämställt?

Berit Olofsson Det viktigaste tror jag är att man behöver inse att alla har fördomar. Både kvinnor och män har fördomar. Vi kommer alltid att spontant tycka att mannen är bättre. Det är det vi måste vara medvetna om och jobba emot. Det beror ju på hur vi är uppfostrade. Kvinnor och män har ju samma uppfostran i detta. Grundsynen har varit under många generationer att det är mannen som är den intelligentaste och den som ska driva viktiga frågor och den som ska sätta jobbet före familjen. Akademin är ju ganska sent ute vad det gäller att hantera de här frågorna jämfört med vissa uter i övriga samhället. Det gör väl att alla de här gamla föreställningarna finns kvar om hur ska man vara när man är en forskare. Och där finns det väldigt mycket jobb att göra. Det finns ju också undersökningar där man visar hur man ska koppla ihop olika ord som har att göra med att man är smart eller snabb eller forskare eller vad som helst. Och hur snabbt man kan koppla ihop det här med män eller kvinnor så har alla otroligt mycket lättare att koppla ihop det här med män oavsett hur jämställd man tycker att man är. Det behövs ju utbildning för att medvetandegöra så att man kan ta ett steg tillbaka när man har skapat sig en uppfattning. Gå tillbaka och fundera:

"men har jag verkligen tänkt på alla aspekter, hur mycket bias finns det med i det första spontana beslutet jag vill fatta?".

Cecilia Burman I arbetsgruppen som Berit Olofsson leder här på SU så har man tagit fram förslag på åtgärder och överlämnat en rapport till områdesnämnden, som är den instans som bestämmer vad som ska genomföras.

Berit Olofsson Rapporten har ju lämnats in och vi har redan fattat beslut om vad vi ska gå vidare med. Vissa av förslagen var lite mer radikala som områdesnämnden inte ville införa. Men det är ganska mycket som har hamnat på områdets åtgärdsplan, så det är saker vi ska införa under de kommande två åren.

Sedan är det några saker som vi redan har fattat beslut om och fått igenom vad det gäller just instruktioner till sakkunniga och vissa rutiner om att vi ska få en bättre utbildning runt fördomar inom den kategorin lärare som sitter i lärarförslagsnämnder, som faktiskt är de som sitter och beslutar i rekryteringsfall. Den typen av utbildningar är redan på gång. Sedan kommer det att bli de lite mer långsiktiga frågorna, vi ska skicka ut en enkät till alla lärare på området där vi ber dem berätta vad som har varit svårt. Vad som har varit bra och vad de skulle ha behövt mer stöd inom. Här tänker vi att både kvinnor och män kan besvara den här enkäten och att vi kommer att kunna lära oss mycket om vad vi på fakultetsnivå och institutionsnivå kan göra bättre utifrån det. En annan viktig sak är just att vi på fakultetsledningens årliga institutionsbesök ska börja fråga om de här specifika sakerna. Hur fördelas arbetet på institutionen mellan kvinnor och män. Hur ser det ut på utbildningen, får kvinnor och män i lika stor grad de attraktiva kurserna att undervisa? Hur ser det ut med andelen undervisning? Hur ser det ut med vilka som sköter det akademiska hushållsarbetet? Får kvinnor och män samma förutsättningar för att bedriva forskning? Bara så enkla saker som storlek på labb eller vad som helst hoppas jag verkligen är på plats här. Det finns en film som heter Picture Scientist som turnerar runt världen just nu, där några mycket kända forskare i USA berättar om sina erfarenheter från tidigare. De upplevde just sådana här enkla saker som att de fick inte tillgång till lika stora labb som männen. Jag hoppas att vi inte är på den nivån på SU. Men vi kommer gå in och titta och fråga och förhoppningsvis på det sättet få upp den här punkten på dagordningen på varje institution. Kvinnorna som är på institutionen ska inte själva behöva driva det här arbetet, för det är oerhört tungt.

Trailer Bakom bokhyllan, allt utom boktips.

Musik

Cecilia Burman Vad skulle du vilja förmedla till unga kvinnor i dag som står i valet och kvalet att göra karriär? Har du några råd eller stöttande ord?

Berit Olofsson Det första jag skulle säga det är framförallt att ta chansen att göra en postdoc, för det är otroligt roligt även om man sedan inte vill göra en akademisk karriär. När jag valde att åka iväg på postdoc hade jag inga planer alls på en akademisk karriär, men jag gillade att bo utomlands. Så jag fattade beslutet att fortsätta först efter postdoc när jag insåg hur roligt det var att forska när man inte samtidigt behövde ta allt ansvar som man hade som doktorand som gjorde det stressigt. Så det skulle väl vara mitt första råd. Sedan brukar jag kontroversiellt nog också säga att jag råder kvinnliga doktorander att fundera på att skaffa barn redan när de är doktorander. Under den tiden har man bara sitt eget projekt, det är bara ens eget projekt som blir försenat. Jag valde att skaffa barn väldigt sent i karriären så jag fick mitt första barn precis när jag blev lektor. Det har varit en oerhört stressig period. De åren vill jag inte ha tillbaka.

Musik

Cecilia Burman Vi ska snart träffa Eleonora igen och prata med henne om hur hon ser på sina möjligheter att göra akademisk karriär, men passar först på att fråga Berit hur hon ser på kvinnliga förebilder inom naturvetenskapen. Är det viktigt, och varför?

Berit Olofsson Jag tycker att det är jätteviktigt. Jag har inte direkt haft några kvinnliga mentorer och jag har verkligen saknat att ha någon att bolla med runt alla de här frågorna som handlar om balans och prioriteringar i livet och hur man ska tänka i olika situationer, men naturligtvis också för nätverksbyggande. Det är många som har någon som pushar en framåt, nominerar en till priser, puffar på att man ska få konferensinbjudningar och sådana saker. Den här typen av nätverk är ju jätteviktigt för alla, och som det är nu så är det nog tyvärr så att det är vanligare att män har det nätverket än att kvinnor har det.

Musik

Jag tror att många kvinnor som ska välja en akademisk karriär behöver stöd någonstans ifrån för att göra det valet. Jag hade väldigt gott stöd av min doktorandhandledare när jag var i valet och kvalet, skulle jag välja industrin eller skulle jag välja akademien, för det behövs verkligen någon som kan säga jo men du kommer klara det här bra nog. Det är inte alla som har det kanske.

Musik

Eleonora Svanberg Det är de kvinnliga förebilderna utan tvekan som har gjort att jag har sökt mig till programmet och det jag vill göra nu. Jag hade turen att träffa en kvinnlig forskare på KTH när jag gick i gymnasiet, som ville handleda mig för mitt gymnasiearbete. Jag brukar alltid säga det till henne, det låter så fel, men hon är normal på ett bra sätt, på ett fantastiskt sätt. Hon är så relaterbar och var så relaterbar för mig och jag tycker att det har varit bäst eller hon är den bästa förebilden jag haft, just för att jag känner att jag kan göra det här. Hon är forskare på partikelfysik. Jag tänkte: Men det kan ju jag också göra. Vi är ganska lika. Jag kom ihåg att jag tänkte det då, om hon kan så kan jag. Men jag är så säker på att det hade varit fler runtomkring mig redan tidigare så hade jag säkert insett det här ännu tidigare. Då var det väldigt tydligt för mig. Det känns som att man går runt och ser bara män överallt. Faktiskt så har Fysikum - jag gillar inte det här rummet på Albano som är vår institution - ett rum fullt med nobelpristagare i fysik. För mig som tjej som pluggar fysik är ett rum fullt med män som gör det jag vill göra. Första dagen så fikade vi där, då tänkte jag att jag ska hamna på den här väggen. Det här ser inte bra ut. Det är viktigt.

Musik

Cecilia Burman Är det en forskarkarriär du drömmer om?

Eleonora Svanberg Det är definitivt det jag drömmer om. Jag tycker forskning är jätteroligt och tro det eller ej, men jag trivs väldigt bra inom universitetsvärlden. Och speciellt nu när jag läser två kandidatprogram och kan inte bestämma mig för att allting är så fantastiskt intressant. Jag vill lära mig mer. Jag har tänkt sedan ungefär gymnasiearbetet, när jag gjorde det och jag fick chansen att testa på lite för fysikforskning, att det är ju det här jag vill hålla på med. Så jag väntar ju tills jag får börja doktorera. Jag tycker att undervisa har också är jättekul. Så en stor dröm är ju att bli professor eller i alla fall få undervisa inom någonting coolt.

Cecilia Burman Ser du några hinder för att du skulle kunna göra karriär som fysiker och forskare?

Eleonora Svanberg Ja absolut. Det är ju sånt som vi har jobbat med inom Girls in STEM. Även om jag kan se typ personliga hinder, att jag ibland känner mig socialt utanför, så är jag kanske främst

rädd för de här faktorerna som jag inte vet om. Det här att manliga professorer tenderar att anställa män före kvinnor, och de undermedvetna faktorerna som jag inte kan påverka, det som händer i skuggan som gör att jag faktiskt har lägre förutsättningar att lyckas.

I gymnasiet tänkte jag att jag kommer aldrig att kunna gifta mig och jag kommer aldrig kunna få barn. Jag ska vara en sådan forskare och kämpa på för evigt. Lyckligtvis är det inte så. Det blev också väldigt tydligt när min handledare som jag hade på gymnasiearbetet blev gravid medan hon doktorerade och det var ju helt underbart. Och så har jag fått lära mig att det finns mycket arbete kvar att göra när det kommer till kvinnornas arbetsrätt.

Men jag insåg i alla fall att det är definitivt möjligt. Ja det är så jag kommer sikta på och jag kommer att ta det som det kommer.

Musik

Cecilia Burman Vad skulle du vilja ha för stöd på vägen?

Eleonora Svanberg Oj... Jag förväntar mig nästan nu att det ska vara tydligt vart jag ska vända mig när det kommer till sånt här. Att det ska finnas stöd, ska finnas bra struktur för att kunna ta till exempel mammaledighet. Det här känns jättelångt fram i tiden. Men att det ska finnas bra sådana strukturer och att jag ska kunna vända mig till någon.

Musik

Cecilia Burman Du har lyssnat på det 34:e avsnittet av podden Bakom bokhyllan om akademisk jämställdhet som släpptes med anledning av årets internationella kvinnodag. Musiken som du har hört är licensierad under begreppet creative commons vilket innebär att den är fri att använda. Listan över låtarna som vi har spelat i det här avsnittet finns på vår hemsida su.se/biblioteket. Där hittar du också alla våra avsnitt och jag vill särskilt tipsa om avsnitt nummer 24 som handlar om villkoren för forskande kvinnor vid förra sekelskiftet. Det heter Nobel special: Makt, manlighet och marginaler och är producerat av Julia Milder. Jag som har gjort det här avsnittet heter Cecilia Burman. Tack för att du lyssnat.